

Riedsútstel

Ried	: 3 juni 2021
Agindapunt	: Vult de griffie in
Status	: BESLUITVORMEND
Program	: Programma 7
Eardere behandeling	: 25 maart 2021
Portefúljehâlder	: Dhr. A. Bouwman
Amtner	: Sjoukje Minnema-Van der Weg
Taheakke	: Bijlage 1 - Verslag bijeenkomst met oud papierverenigingen, Burgum, 18 januari 2021 Bijlage 2 –Verslag bijeenkomst met oud papierverenigingen, Burgum, 13 juni 2019 Bijlage 3 – Tabel 1 (a): Totale Uitwerking scenario's met de Afvaldriehoek; Tabel 2 (a): Verwachte effecten scenario uitwerking OPK - Afvalstoffenheffing -2022 t/m 2026
Presintaasje Iepen Poadium	: Nee
Saaknûmer	: Z2019-12664 / S2021-11193

Underwerp

Oud papier inzameling per 1 januari 2022

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De inzameling van Oud papier en karton (OPK) per 2022 voort te zetten waarbij door het college van B&W aangewezen OPK-verenigingen het OPK-inzamelen.
2. Een uniform uitvoeringskader vast te stellen in lijn met het grondstoffenbeleidsplan waarbij een zo hoog mogelijke haal-service wordt gerealiseerd met als doel om de VANG-doelstellingen te behalen en de uitvoering zo in te richten dat de minimaal benodigde inzamelmiddelen zo optimaal mogelijk worden beladen om de kosten voor de vereniging als gemeente zo laag mogelijk te houden.
3. In 2022 de OPK-inzameling als onderdeel van de andere samenhangende maatregelen uit het Grondstoffenbeleidsplan (GBP) te evalueren. Op basis van de resultaten kan de manier van OPK-inzameling worden heroverwogen.

Koarte gearfetting

De nieuwe overeenkomst Oud papier en karton (OPK) 2021 - 2024 geeft aanleiding om de huidige afspraken voor de inzameling van OPK, zoals vastgelegd in de subsidieverordening OPK, te herzien en per 1 januari 2022 hiervoor nieuw beleid vast te stellen. Het college vraagt de raad om te besluiten over de toekomstige OPK-inzameling per 2022. Voor de duur van in elk geval 1 jaar, afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie van het GBP medio 2022.

Foech ried /kolleezje:

Het is de bevoegdheid van de raad om een besluit te nemen over de toekomst van de inzameling van oud papier per 1 januari 2022. Het college voert vervolgens het besluit uit.

Ynlieding

Al jaren wordt OPK door verenigingen in onze gemeente ingezameld en zij ontvangen hier een vergoeding voor. Dit is, net als bij vele andere gemeenten, in het verleden zo ontstaan en vanwege jarenlange hoge marktprijzen voor oud papier hoefde er door de gemeente ook vrijwel geen geld te worden bijgelegd. Voor verenigingen betekent de OPK-inzameling niet alleen een bron van inkomsten is maar biedt ook binding voor de leden en haar vrijwilligers. De periodieke inzameling bevordert de teamspirit en draagt hierdoor bij aan het functioneren van de vereniging.

De raad heeft in september 2019 het Grondstoffenbeleidsplan (GBP) vastgesteld (kenmerk Z2016-10028/ S2019-21845) en heeft zich in de loop naar de vaststelling van dit plan meerdere keren geconformeerd aan de Van Afval Naar Grondstof doelstellingen (VANG) voor 2025. Om in de komende jaren richting de VANG-doelstellingen te gaan is OPK een belangrijke herbruikbare grondstof die nu deels verdwijnt in de sortibak. In juni 2019 zijn de oud papier verenigingen tijdig geïnformeerd over de (mogelijke) aanstaande wijzigingen.

De nieuwe overeenkomst Oud papier en karton (OPK) 2021 - 2024 geeft nu aanleiding om de huidige afspraken voor de inzameling van OPK, zoals vastgelegd in de subsidieverordening OPK, te herzien en per 1 januari 2022 hiervoor nieuw beleid vast te stellen. De raad is op 25 maart 2021 tijdens een opiniërende behandeling van het onderwerp gevraagd het college een voorkeur voor een scenario mee te geven. De uitkomsten van deze behandeling vormen de basis voor onderhavig besluitvormend raadsvoorstel.

De raad heeft 25 maart opiniërend gesproken over de drie voorgestelde scenario's voor de toekomstige inzameling van OPK. Voor de volledige uitwerking wordt u verwezen naar het opiniërende raadsvoorstel (kenmerk Z2019-12664 / S2021-11193).

Bij de behandeling van het onderwerp kwam naar voren dat scenario 1, doorgang met de huidige inzameling door OPK-verenigingen, de voorkeur heeft. Het in standhouden van sociale cohesie in de dorpen is hierbij een belangrijke overweging. Als twijfelpunten voor scenario 1 bij verschillende fracties speelt de invloed van "Frequentie gestuurd scheiden" per 1 januari 2021 op de verbeterde scheiding van OPK uit het sortibak afval en het behalen van de VANG-doelstellingen nu niet beoordeeld kan worden.

Ook is aangegeven dat wanneer verenigingen zijn aangewezen om OPK in te zamelen dit betekent dat de gemeente vanuit de verenigingen hier optimale inzet en medewerking mag verwachten en de gemeente hier wel wat strakker in mag gaan zitten.

Uniform uitvoeringskader

Wanneer de OPK-inzameling door de verenigingen wordt verzorgd zijn er een aantal punten die extra aandacht vragen. De inzameling OPK is kwetsbaarder en afhankelijker van externe factoren. Vanuit de gemeente is er nu geen volledige regie op de uitvoering en inzamelfrequentie van OPK.

Op dit moment zijn de inzamelfrequenties bij de verenigingen en daarmee de service voor OPK in de dorpen erg verschillend. Dit varieert van 2-wekelijkse naar 2-maandelijkse inzameling en op een aantal plaatsen wordt in de (zomer)vakanties niet ingezameld (tabel 1). In de meeste dorpen wordt huis-aan-huis ingezameld.

Op dit moment varieert de service voor inwoners tussen 6 en 26 keer aanbieden van het OPK.

Tabel 1: Inzameling OPK per dorp

Dorp	Inzamelfrequentie OPK	Totaal aantal inzamelmomenten per jaar
Burgum	1 x per 2 weken	26 x per jaar
Gytsjerk	1 x per 4-6 weken	10 x per jaar
Jistrum	1 x per maand	12 x per jaar
Mûnein	1 x per maand, m.u.v. juli	11 x per jaar
Aldtsjerk	1 x per maand, m.u.v. augustus	11 x per jaar
Garyp	1 x per 4 weken	13 x per jaar
Ryptsjerk	1 x per 4 weken	13 x per jaar
Sumar	1x per 4-6 weken	10 x per jaar
Hurdegaryp	1 x per 4 weken	13 x per jaar
Oentsjerk	1 x per maand, m.u.v. juli	11 x per jaar
Tytsjerk	1 x per 4 weken	13 x per jaar
Earnewâld	1 x per 2 maanden	6 x per jaar
Eastermar	1 x per 5 weken	10 x per jaar
Suwâld	1 x per 2 maanden	6 x per jaar
Noardburgum	1 x per maand	12 x per jaar

Wanneer verenigingen zijn aangewezen om OPK in te zamelen betekent dit dat de gemeente vanuit de verenigingen hier een optimale inzet, medewerking en een actieve houding verwacht.

Het uniform uitvoeringskader is in lijn met het grondstoffenbeleidsplan waarbij een zo hoog mogelijke haal-service wordt gerealiseerd met als doel om de VANG -doelstellingen te behalen en de uitvoering zo in te richten dat met minimale inzamelmiddelen zo optimaal mogelijk worden beladen om de kosten voor de vereniging als gemeente zo laag mogelijk te houden.

Met de uniforme regels bereiken we een efficiëntie slag op de interne bedrijfsvoering, meer regie op de uitvoering en efficiëntie van het inzamelen van OPK.

Wanneer verenigingen zijn aangewezen om OPK in te zamelen voldoen zij aan de volgende voorwaarden:

- Er minimaal één keer in de 4 weken/maand OPK door de verenigingen wordt opgehaald;
- De minimaal benodigde inzamelmiddelen zo optimaal mogelijk worden beladen om de kosten voor de vereniging als gemeente zo laag mogelijk te houden;
- Inzameldata voor het opvolgende jaar worden door de vereniging vòòr 1 september doorgegeven;
- Bij geen reactie op mails over inzameldata kiest de gemeente, in lijn met de inzameldata van voorgaande jaren, de inzameldata en wordt de OPK-inzameling op de vastgestelde data door desbetreffende vereniging uitgevoerd;

- Wijzigingen in contactpersoon/contactgegevens etc. worden zo spoedig mogelijk doorgegeven;
- Wanneer er wijzigingen plaats vinden in de inzameling (bijvoorbeeld door onvoorziene omstandigheden als een pandemie) wordt dit voor iedere inzameling aan de gemeente doorgegeven. De gemeente zal eventuele wijzigingen zo spoedig mogelijk communiceren via de website van de gemeente en via de afvalapp. De vereniging communiceert in eigen dorp via eigen informatiekanalen.

Verder blijven de huidige garantieprijzen, afhankelijk van de inzamelinspanning, voor het inzamelen van OPK gehandhaafd. De vastgestelde motie in de raadvergadering van 31 oktober 2019 blijft in stand. Dit betekent dat wanneer een vereniging de OPK-inzameling opzegt, de gemeente inventariseert (via dorpsbelangen) of er een andere vereniging in het dorp de OPK-inzameling over wil nemen. Is er geen vereniging die dit overneemt? Dan verzorgt de gemeente vervolgens de OPK-inzameling. We plaatsen een minicontainer voor oud papier bij elk huishouden en voegen de inzameling toe aan de reguliere aan-huis inzameling met de zijbeladers. De ophaalfrequentie voor OPK gaat naar één keer in de 4 weken.

Kosten

Bij de kostenuitwerking is uitgegaan van de huidige garantieprijzen en huidige inzamelrequentie per vereniging. De garantievergoeding voor het inzamelen van OPK is vastgelegd in het collegebesluit van 1 oktober 2013 (Z2012-6032/ S2013-15762) volgens artikel 1.1 van de subsidieverordening OPK 2009.

De huidige subsidieverordening oud papier en geldende garantieprijzen zijn:

OPK-inzameling met eigen middelen	: € 50,- per ton
OPK-inzameling met kraakpersauto van Omrin	: € 30,- per ton
Brenglocatie, container in het dorp	: € 25,- per ton

De vergoedingen worden maandelijks aan de verenigingen uitgekeerd. Aan het einde van het jaar volgt een eventuele nabetaling wanneer de gemiddelde prijs voor OPK, na aftrek van de inzamelkosten, onder de garantieprijs ligt. In dit geval betaalt de gemeente de kosten voor de inzamelmiddelen: kraakpersauto en containerkosten.

Wanneer we de inzameling op de huidige manier voortzetten, zal, in het geval van lage marktprijzen OPK, de garantieprijs vaker worden aangesproken. Ook zien we dat de door Omrin doorberekende kosten voor de inzameling met een kraakpersauto, de containerkosten en de transportkosten jaarlijks stijgen en deze dus voor rekening van de gemeente komen wanneer de inhoud van subsidieverordening gelijk blijft. Met het vaststellen van het uniform uitvoeringskader is de verwachting dat de kosten voor de OPK-inzameling per saldo, voor een paar verenigingen, wat zullen toenemen.

Histoarje

De afgelopen jaren is er met de raad op diverse momenten informatie gedeeld over de inzameling van Oud papier en karton. Deze informatie is terug te vinden in de stukken. Voor de achtergrondinformatie wordt u verwezen naar deze stukken.

- Resultaat aanbesteding OPK en het proces om te komen tot nieuw OPK-beleid per 2022 (Z2019-12664/ S2020-22274, d.d. 10 december 2020);
- Verlenging van de huidige OPK-inzamel afspraken t/m 2021 (Z2019-12664/ S2020-12114, 25 juni 2020);

- Invulling motie Grondstoffenbeleidsplan Oud papier en karton inzameling d.d. 31 oktober 2019 (Z2016-1008/ S2020-01291, d.d. 27 februari 2020);
- Grondstoffenbeleidsplan vastgesteld op 19 september 2019 (Z2016-10028/S2019-21845 en bijlage S2019-21685);
- Grondstoffenbeleidsplan, versie mei 2019 (Z2016-10028/S2019-14021);
- Kadernotitie Grondstoffenbeleidsplan 2018 (Z2016-10028/ S2018-27947, d.d.23 oktober 2018).

Te berikken effect

Het college vraagt de raad te besluiten over de manier van het inzamelen van OPK per 2022. Dit is voor de duur van in elk geval 1 jaar, afhankelijk van de uitkomsten en raadsbehandeling van de evaluatie van het GBP medio 2022. Op basis van de resultaten kan de raad de manier van OPK-inzameling heroverwegen.

Argumenten

1. Het voorstel past in het ingezet beleid

Het onderwerp valt onder programma 7, volksgezondheid en milieu.

De OPK-inzameling is onderdeel van de totale afvalinzameling dat is belegd binnen het Grondstoffenbeleidsplan 2020- 2025. Vanuit de landelijke Sinds 1 juli 2020 is het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen (Besluit GIHA) van kracht. Gemeenten zijn nu wettelijk verplicht bepaalde afvalstromen/grondstoffen gescheiden in te zamelen één daarvan is oud papier en karton.

Al jaren wordt OPK door verenigingen in onze gemeente ingezameld en zij ontvangen hier een vergoeding voor.

Wanneer we de huidige manier voortzetten met het vastgestelde uitvoeringskader, verandert er voor de meeste verenigingen niets en ondervinden ze hier geen nadelen van. Voor twee verenigingen betekent een minimale inzameling van OPK van 1 x in de 4 weken/maand dit dat de inzamelmomenten verdubbelen, voor een aantal andere verenigingen geldt dat ze 1 à 2 x keer extra moeten inzamelen. De verenigingen behouden hun inkomsten en de huidige vorm van sociale cohesie in de dorpen blijft in stand.

Alternativen

Het alternatief voor de inzameling van OPK, anders dan het waarbij de OPK-verenigingen de OPK-inzameling blijven verzorgen is dat de gemeente de OPK-inzameling overneemt mét of zonder afkoopregeling voor de verenigingen. In dit geval halen we voor de grondstof OPK de VANG-doelstelling, bieden we elke inwoner in Tytsjerksteradiel dezelfde service, blijft de ASH voor dit onderdeel zo laag mogelijk, zullen een aantal verenigingen en scholen op een andere manier inkomsten moeten vinden en valt de sociale cohesie rondom de OPK-inzameling en besteding van de inkomsten weg.

Voor de volledige uitwerking op basis van de afvaldriehoek wordt u verwezen naar bijlage het opiniërende raadsvoorstel (kenmerk Z2019-12664 / S2021-11193).

Tijdens de opiniërende raadsbehandeling bleek dat het niet helemaal duidelijk is wat de consequenties van een hogere marktprijs voor OPK betekent voor de verschillende mogelijkheden voor het inzamelen van OPK. De laatste maanden is de OPK-marktprijs gestegen en ligt deze prijs rond de € 120,- per ton. De bijlage 3 is daarom aangevuld met een hypothetische hogere marktprijs van € 120,- per ton OPK.

Hieruit blijkt dat wanneer de OPK-marktprijs €120,- in plaats van € 40,- per ton OPK het nog voordeliger is om als gemeente het OPK zelf in te zamelen dan dat dit door verenigingen wordt voortgezet. Gezien dit voordeel zou, wanneer gekozen wordt voor een afkoopregeling voor de verenigingen, deze kosten betaald kunnen worden uit de opbrengsten OPK zonder dat de ASH verhoogd moet worden.

Kantttekenings / risiko's

De risico's voor onderhavig besluitvormend raadsvoorstel zijn nihil.

Door het vaststellen van het uitvoeringskader worden de VANG-doelstelling 2025 voor de grondstof OPK zo goed als mogelijk bereikt en zal de service in de dorpen gelijk zijn. Wel zullen alle inwoners omdat de verenigingen het OPK-inzamelen hiervoor iets meer afvalstoffenheffing (ASH) betalen ten behoeve van de sociale cohesie in de dorpen van een aantal verenigingen en scholen in Tytsjerksteradiel.

De uitgewerkte financiële situatie (zie bijlage 3) voor de verschillende manieren voor het inzamelen van OPK geeft een zeker beeld tot en met 2022. In 2022 volgt een evaluatie van het GBP. De keuzes die de raad maakt na de evaluatie van het GBP, hebben mogelijk invloed op de kosten van de OPK-inzameling na 2022. De OPK-inzameling is namelijk onlosmakelijk verbonden met de totale afvalinzameling. Wanneer de maatregelen van het Grondstoffenbeleidsplan ook na de evaluatie op dezelfde wijze worden voortgezet zoals door de raad vastgesteld op 19 september 2019 dan is de verwachting dat het bovenstaande kostenverloop ook na 2022 van toepassing is.

Onzekerheden

Vanuit de gemeente hebben we geen invloed op de marktprijzen voor OPK en kosten voor de inzamelmiddelen die ingezet worden vanuit Omrin zoals kraakpersauto, containerkosten en doorberekende transportkosten. De verwachting is dat deze kosten jaarlijks stijgen, dit is meegenomen in de kostenberekening. Wanneer de kosten echter meer stijgen dan begroot heeft dit gevolgen voor de totale kosten en moet de gemeente meer kosten maken voor wanneer verenigingen het OPK inzamelen en wordt het verschil wanneer het OPK zou inzamelen groter.

In wanneer verenigingen het OPK inzamelen zal, in het geval van lage marktprijzen OPK, de garantieprijs vaker worden aangesproken.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Net als in het voorgaande proces over de OPK-inzameling worden de verenigingen betrokken. Om een goed beeld te krijgen hoe de verenigingen tegen de huidige en toekomstige OPK-inzameling aankijken hebben we in december 2020 een vragenlijst uitgezet. De antwoorden op deze vragenlijst, de reeds bekende informatie uit een bijeenkomst met OPK-verenigingen in juni 2019 en de huidige ervaringen van de gemeente, zijn de basis voor een open tafelgesprek met de OPK-verenigingen op 18 januari jl. geweest. Zie de verslagen in bijlage 1 en 2.

Kommunikaasje

Na besluitvorming worden de verenigingen actief geïnformeerd over het besluit en wat betekent voor de OPK-inzameling per 1 januari 2022.

Yntegraliteit

Het raadsvoorstel is opgesteld in samenwerking met afdeling beheer en afdeling financiën.

Previsje

Preventie is niet van toepassing voor onderhavig besluitvormend raadsvoorstel.

Gearwurking

In gemeente Achtkarspelen wordt het OPK met minicontainers door de gemeente ingezameld. Dit onderwerp wordt niet in Achtkarspelen behandeld.

Ferfolchtrajekt

De Subsidieverordening OPK 2009 wordt waar nodig aangepast aan de hand van het onderhavig besluit voor de toekomstige OPK-inzameling en worden de verenigingen opnieuw aangewezen. Verenigingen dienen vòòr 1 september 2021 uitsluitel te geven of ze het OPK inzamelen in 2022.

Eventuele wijziging van de subsidieverordening OPK 2009 wordt op hetzelfde moment aan de raad voorgelegd als de totale aanpassing van de afvalstoffenverordening volgens het nieuwe model van VNG/ NVRD.

De verwachting is dat deze stukken aan de raad ter besluitvorming in het najaar van 2021 worden voorgelegd.

Evaluasje

In 2022 wordt de raad betrokken bij de evaluatie van het GBP en volgen ook de resultaten op het gebied van de OPK-inzameling over dit onderwerp.

Burgum, (**datum collegebesluit invullen**)

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
secretaris
burgemeester

mw. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 11 mei 2021,
punt nummer: *(vult griffie in)*;

Beslút:

1. De inzameling van Oud papier en karton (OPK) per 2022 voort te zetten waarbij door het college van B&W aangewezen OPK-verenigingen het OPK-inzamelen.
2. Een uniform uitvoeringskader vast te stellen in lijn met het grondstoffenbeleidsplan waarbij een zo hoog mogelijke haal-service wordt gerealiseerd met als doel om de VANG-doelstellingen te behalen en de uitvoering zo in te richten dat de minimaal benodigde inzamelmiddelen zo optimaal mogelijk worden beladen om de kosten voor de vereniging als gemeente zo laag mogelijk te houden.
3. In 2022 de OPK-inzameling als onderdeel van de andere samenhangende maatregelen uit het Grondstoffenbeleidsplan (GBP) te evalueren. Op basis van de resultaten kan de manier van OPK-inzameling worden heroverwogen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van *(vult griffie in)*

de griffier

de voorzitter

dhr. O.E. de Vries

dhr. drs. L.J. Gebben